

ἐκ Χίου (1669) λακωνικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς Μανιάταις, δι' ἧς χορηγῶν ἀμνηστειῶν καὶ δωροῦμενος τοὺς καθυστερουμένους φόρους, προσεκάλει εἰς ὑποταγὴν ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ, ὅτι θέλουσι διέλθει διὰ στόματος μαχαίρας, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως. Συγχρόνως δ' ἔστειλε τὸν Κεῖς Ἀλῆ-πασὴν μετὰ ἑξ̄ χιλιάδων ἀνδρῶν στρατολογηθέντων ἐξ Εὐβοίας, Ἀθηνῶν καὶ Ναυπάκτου, ὅστις ἀποβιβάσθεις εἰς Ζαρνάταν ἔκτισεν ἐν φρούριον εἰς Πόρτο-Κάλιο, καὶ ἕτερα εἰς Οὔτυλον καὶ Κελαφάν, τηρήσας διαγωγὴν εἰρηνόφιλον ἵνα μὴ τοὺς διερεθίσῃ, καὶ παριστῶν ὅτι τὰ φρούρια ἐκεῖνα ἡγείροντο ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου καὶ οὐχὶ πρὸς κατοχὴν (1).

Ἄμα τὰ φρούρια κατεσκευάσθησαν, οἱ περὶ τὸν Λιμπεράκην συνέλαβον τινὰς τῶν ἐπισημοτέρων ἐχθρῶν των. Οἱ ὑποκινήσαντες τὴν σύλληψιν Τούρκοι ἔδειξαν φαινομένην ἀδιαφορίαν. Κατὰ τὴν δίκην ἐτηρήθησαν αἱ νόμιμοι διατυπώσεις, καὶ οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι, χαρακτηρισθέντες ὡς ταραξίαι τῆς κοινῆς ἡσυχίας, κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον, γενομένης τῆς ἐκτελέσεως ὑπὸ τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἐξουσίαν παντὸς τοῦ σώματος τῶν Μανιατῶν (2). Ἐνεκα δὲ τῶν καταδιωγμῶν ἐκείνων ἡ πατριωτικὴ φάρα τῶν Στεφανοπούλων ἠναγκάσθη ἵνα ποιήσῃ τὸν εἰς Κορσικὴν γνωστὸν ἀποικισμὸν.

Πολὺς ὅμως δὲν παρήλθε χρόνος, καὶ οἱ Μανιάταις συνειδότες τὴν πλάνην, ἐκήρυξαν τὸν κατὰ τῶν Τούρκων πόλεμον. Ὁ λαομίσητος Λιμπεράκης ἵνα ἐξαγίσῃ τὴν προδοσίαν, ἐπεδόθη πάλιν εἰς τὸ πειρατικὸν στάδιον, λυσιπδέστερον κατὰ τῶν Τούρκων ἐπιτιθέμενος· συλληφθεὶς ὅμως ἐβρίβθη εἰς τὸ Μπάνιο τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐνῶ ταῦτα διεδραματίζοντο ἐν Μάνη, τρεῖς ἀρματωλοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, Ἀγγέλης Σου-μίλας ἢ Βλάχος ἐξ Ἰωαννίνων, Πάνος Μεϊτάνης ἐκ Κατούνης τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ τὸ Μικρὸ

1) Hammer, Histoire de l'Empire Ottoman, VI, σελ. 329, 337.

2) Guilletière, σελ. 39—45.

Χορμόπουλο ἐξ Ἀγράφων, ἕνεκα τῆς πρὸς αὐτοὺς ὑπόπτου διαγωγῆς τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας, περιεφέροντο ὡς ἀντάξται ἐν Ἀκαρνανίᾳ, ποτὲ μὲν κατὰ ξηρὰν προσβάλλοντες τοὺς Τούρκους, ποτὲ δὲ κατὰ θάλασσαν καὶ τοὺς Βενετούς. Ἡ ἔνετικὴ πολιτεία, διαρκούσης τῆς πολιορκίας τῆς Κρήτης, κατῴρθωσεν ἵνα τοὺς συλλάβῃ, διὰ προδοσίας, κατὰ τὰ παράλια τῆς Βονίτσης. Ἐνῶ δὲ οὗτοι δέσμοι ἐπὶ τῆς ἔνετικῆς γαλέρας ἐφέροντο εἰς Βενετιάν, Ἀλγερικὴ φούστα (1), παρουσιασθεῖσα κατὰ τὰ παράλια τῆς Δαλματίας προσεκάλεσε τοὺς Ἐνετοὺς εἰς παράδοσιν. Ὁ πλοίαρχος, μετὰ μικρὸν ἀκροβολισμὸν, συνήγεσεν ἵνα παραδοθῇ καθορῶν τὸ ὑπερβάλλον τῶν πολεμίων. Οἱ αἰχμάλωτοι ἀρματωλοὶ ἀκούσαντες τὸν θόρυβον ἠρώτησαν ναύτην τινὰ, περὶ τῆς αἰτίας ἀφοῦ δ' ἔμαθον παρ' αὐτοῦ τ' ἀποφασισθέντα τὸν παρεκάλεσαν ἵνα εἴπῃ εἰς τὸν πλοίαρχον, ἐὰν συνήνει νὰ λύσῃ τὰ δεσμά των, καὶ τοὺς δώσῃ τὰ καρποφιλία των (2) ἵνα πολεμήσωσι κατὰ τῶν Ἀλγερινῶν.

Ὁ πλοίαρχος συλλογιζόμενος, ὅτι καὶ οὕτως καὶ ἄλλως ἤθελον ἀπολεσθῆ, καὶ γνωρίζων ἅμα τὴν μεγάλην φήμην τῶν δεσμοτῶν, παρεδέχθη τὴν αἴτησιν. Ἀφοῦ δὲ οἱ ἀρματωλοὶ ἐλύθησαν καὶ ἔλαβον ἀνὰ χεῖρας τὰ προσφιλεῖς των καρποφιλία ἐπήδησαν πυροβολοῦντες καὶ ἀγρίως ἀλαλάζοντες ἐπὶ τῆς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν προσεγγισάσης πρὸς παραλαβὴν τῶν αἰχμαλώτων φούστας. Οἱ Ἐνετοὶ ἐνθαξέρονθέντες ἀπὸ τοῦ παραδείγ-

(1) Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην οἱ πειραταὶ τῆς Ἀλγερίας ἐφθασαν εἰς τὸ ἀπόγειον τῆς ἰσχύος των καὶ κατέστησαν ὁ τρόμος τῆς ὑψηλῆς. Ἐφθασαν ληΐζοντες καὶ μέχρι τῶν ἰσχυριῶν τοῦ Ὀκεανοῦ, ἀποβάντες εἰς Ἰρλανδίαν καὶ Ἰσπανίαν καὶ λαβόντες πλέον τῶν 600 αἰχμαλώτων ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Ἀλγερίᾳ δούλων χριστιανῶν ἀνέβαινε μέχρις 20,000. Περὶ τὰ πενήτηκοντα πλοῖα (φούστα) ἀπετέλουν τὴν ναυτικὴν τοῦ πειρατικοῦ ἐκείνου κράτους. Οἱ συλλαμβανόμενοι ἀνεσκολοπίζοντο, ἐκρίνοντο, ἢ ἐστέναζον εἰς φρικαλέα δεσμοτῆρια (Hammer, XI, σελ. 203 κ' ἐπ.)

(2) Ὀνομάσθησαν οὕτω τὰ τουφέκια, ὡς προερχόμενα ἐκ τοῦ ἐνετικῆς ὀπλοποιεῖου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Carlo Filio (Καρλόου υἱοῦ) καὶ οὐχὶ διότι εἶχον ἐξωγραφισμένον καρπούφυλλον, ὡς ἐσφαλμένως παρεδέχθη.